

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

« _____ »

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність 229 Громадське здоров'я (Нутриціологія
здорового харчування)Освітня програма «Громадське здоров'я»Рік навчання 1 семестр 1,2Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС _____

Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

Професор Мельник О. П. [<museum@nubip.edu.ua>](mailto:museum@nubip.edu.ua)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна “**Анатомія людини**” займає провідне місце в системі підготовки фахівців, що займаються громадським здоров'ям, а саме – нутриціологією здорового харчування. Метою викладання навчальної дисципліни “Анатомія людини” є розкриття на основі сучасних досягнень макроскопічної анатомії будови тіла людини, фізіологічних систем, що його складають, органів і тканин. При вивченні цієї дисципліни студент зможе очно встановлювати взаємозв'язок будови органів з виконуваними ними функціями, формування поняття про взаємозалежність і єдність структури і функції органів людини, їхньої мінливості в процесі філогенезу й онтогенезу.

Курс “анатомія людини” читається у 1 та 2 семестрах і включає такі види педагогічної роботи – лекції, практичні заняття, самостійну роботу, навчальні практики, консультації та різні форми перевірки знань студентів – рейтинговий контроль, колоквіуми, залік, іспит.

Вивчення анатомії базується на філософії діалектичного матеріалізму і сучасних досягнень біологічної науки, і ставить за мету, поряд з набуттям конкретних знань про будову тіла, і матеріалістичного світогляду.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню - вання
1 семестр				
Модуль 1				

<p>Тема 1. Вступ до дисципліни. Організм як цілісна відкрита система. Філогенез і онтогенез. Тканини та їх види. Орган, система органів, організм Стадії розвитку осьового скелета сполучнотканинна, хрящова, кісткова.</p>	2/10	<p>Знати техніку безпеки на лабораторних заняттях в умовах кафедри анатомії. Анатомічні терміни. Розрізняти площини та напрями, за якими визначають топографію органів, їх частин та частин тіла. Знати загальну будову хребця. Знати будову грудного, поперекового крижового та хвостового відділів хребта.</p>	<p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	0-100 балів
<p>Тема 2. Анатомія людини, як наука і її основні особливості вивчення в порівнянні з анатомією тварин. Які властивості має скелет людини на відміну від тварин, маючи вертикальне положення. Загальні поняття про скелет.</p>	2/10	<p>Знати загальну будову хребця. Знати будову грудного, поперекового крижового та хвостового відділів хребта.</p>	<p>Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	0-100 балів
<p>Тема 3. Скелет як пасивна частина локомоторного апарату. Кістка як орган. Первинні та вторинні кістки, джерела їх розвитку. Вплив на будову кісток особливостей їх функцій. Хребці.</p>	2/10	<p>Вміти. аналізувати особливості будови різних хребців. Розрізняти шийні, грудні, поперекові, крижові та хвостові хребці Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.</p>	<p>Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Здача колоквіуму.</p>	0-100 балів
<p>Тема 4. Розвиток черепа людини в онто- і філогенезі. Череп, як ціле і його ділення на відділи. Нейрокраній і спланхнокраній. Різні шляхи перетворення черепа.</p>	2/10	<p>Знати будову скелета шиї. Будова потиличної, клиноподібної, вискової, лобової, тім'яної, міжтім'яної та решітчастої кісток людини. Вміти. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.</p>	<p>Здача колоквіуму з використанням натуральних препаратів Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	0-100 балів
<p>Тема 5. Загальні особливості будови кісток черепа людини. Принципові особливості будови черепа людини в порівнянні з свійськими тваринами.</p>	2/10	<p>Знати будову різцевої, виличної, слізної, раковинних, верхньощелепної, піднебінної, крилоподібної, нижньощелепної кісток,</p>	<p>Здача колоквіуму з використанням натуральних препаратів Виконання самостійної</p>	0-100 балів

		леміша та під'язикового скелету.	роботи (в.т.ч. в elearn)	
Модуль 2				
Тема 1. Теорії походження кінцівок. Основні положення теорії походження бокової складки або метамерного походження кінцівок. Скелет кінцівок первинноводних хребетних.	2/10	Знати загальні закономірності будови кінцівок свійських тварин та особливості будови кісток верхньої і нижньої кінцівок людини. Вміти відрізнити окремі кістки грудної і тазової кінцівок людини.	Здача колоквиуму з використанням натуральних препаратів Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 2.. Особливості будови скелету верхньої і нижньої кінцівок.	2/10	Аналізувати подібність та відмінності будови ланок (поясу, стилоподію, зейгоподію та автоподію) і кісток грудної та тазової кінцівок. Розуміти послідовність розміщення кісток кінцівок. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача колоквиуму з використанням натуральних препаратів Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 3. З'єднання кісток скелета, їх морфологічна і функціональна характеристика.	2/10	Знати загальну характеристику суглобів кінцівок та осьового скелета, яким кістками вони утворені та послідовність їх розміщення. Вміти визначати розташування суглобів кінцівок і осьового скелета на препаратах та живих людях. Аналізувати відмінності будови перервних з'єднань кісток (суглобів) та неперервних з'єднань або зрощень. Розуміти яким чином всі кістки скелета з'єднуються між собою. Розрізнити види сполучень та основні компоненти сполучення кісток. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 4. Класифікація безперервних з'єднань, суглобів та їх обов'язкові компоненти.	2/10	Вміти визначати розташування суглобів кінцівок і осьового скелета на препаратах та живих	Здача лабораторної роботи Виконання	0-100 балів

		людах. Аналізувати відмінності будови перервних з'єднань кісток (суглобів) та неперервних з'єднань або зрощень. Розуміти яким чином всі кістки скелета з'єднуються між собою. Розрізняти види сполучень та основні компоненти сполучення кісток. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 5. З'єднання скелету кінцівок.	2/10	Вміти визначати розташування суглобів кінцівок і осьового скелета на препаратах та живих людях. Аналізувати відмінності будови перервних з'єднань кісток (суглобів) та неперервних з'єднань або зрощень. Розуміти яким чином всі кістки скелета з'єднуються між собою. Розрізняти види сполучень та основні компоненти сполучення кісток. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Модуль 3				
Тема 1 Вступ до розділу міологія. Види м'язової тканини, особливості їх будови та джерела розвитку. Роль інтенсифікації функції в прогресивному розвитку м'язової системи. Скелетні м'язи і джерела їх розвитку. Фасції, слизові та сухожилкові піхви і сумки та інші допоміжні органи м'язової системи. Розвиток скелетних м'язів і допоміжних органів м'язів в філо- і онтогенезі.	2/10	Знати загальну будову та характеристику скелетних м'язів. Вміти визначати на тушах забитих тварин та на живих тваринах місце розташування окремих м'язів і їх функціональних груп. Аналізувати зв'язок топографії м'яза, точок його фіксації з його функцією. Розуміти принципи поділу м'язів на групи, та їх функцію під час статичної і динаміки. Розрізняти окремі найбільші м'язи (їх групи) тулуба Застосовувати (використовувати) набуті	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів

		знання під час майбутньої практичної діяльності.		
Тема 2. М'язи вільних кінцівок і їх перетворення при переході до стопоходіння. Групова функція м'язів. Локомоторний апарат як цілісна система.	2/10	Знати загальну будову та характеристику м'язів кінцівок. Вміти визначати на тушах забитих тварин та на живих тваринах місця розташування окремих м'язів і їх функціональних груп. Аналізувати зв'язок топографії м'яза, точок його фіксації з його функцією. Розуміти принципи поділу м'язів на групи, та їх функцію під час статичної і динамічної роботи. Розрізняти окремі найбільші м'язи (їх групи) тулуба. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 3. Фази і періоди руху кінцівок при локомоції. Рух в суглобах кінцівок в першій і другій періоди фази перенесення і опори. Робота м'язів поясів вільних кінцівок. Групова функція респіраторних м'язів і м'язів стінки живота. Статичні пристосування грудних і тазових кінцівок.	2/10	Знати фази і періоди руху кінцівок при локомоції. Рух в суглобах кінцівок в першій і другій періоди фази перенесення і опори. Робота м'язів поясів вільних кінцівок. Групова функція респіраторних м'язів і м'язів стінки живота. Статичні пристосування грудних і тазових кінцівок.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 4. Загальна характеристика будови шкіри. Шкіра в світлі виконання нею функцій. Розвиток шкіри у філота онтогенезі. Ектодермальні та мезодермальні шари шкіри.	2/10	Знати будову шкіри та її рогових і залозистих похідних. Вміти визначати рогові і залозисті похідні шкіри на живих тваринах.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 5. Похідні шкіри людини та їх будова і походження.	2/10	Аналізувати відмінності будови різних рогових і залозистих похідних шкіри.	Здача лабораторної роботи	0-100 балів

		Розуміти призначення рогових і залозистих похідних шкіри. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Всього за 1 семестр				70
2 семестр				
Модуль 4.				
Тема 1. Вступ до розділу "Спланхнологія". Порожнини тіла. Поділ черевної порожнини. Загальні закономірності будови внутрішніх органів.	2/6	Знати загальні принципи будови та топографії нутрощів свійських тварин. Вміти відрізнити окремі органи. Аналізувати зв'язок між будовою, топографією та функціональним призначенням окремих внутрішніх органів. Розуміти топографію нутрощів і їх призначення. Розрізнити відмінності будови окремих органів травного апарату у людей. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 2. Ротова порожнина та її органи. Ротові залози. Глотка.	2/6	Знати особливості будови та топографії органів головної. Вміти відрізнити окремі органи головної кишки травного апарату. Аналізувати зв'язок між будовою, топографією та функціональним призначенням окремих органів травного апарату.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 3. Особливості будови стравоходу та шлунка людини. Тонка та товста кишка. Застінні залози тонкої кишки..	2/6	Розуміти топографію органів головної і передньої кишки. Розрізнити відмінності будови окремих органів травного апарату у людей. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Модуль 5				

<p>Тема 1. Органи дихання в світлі їх розвитку і функції. Загальні принципи будови і функції органів дихання людини</p>	2/4	<p>Знати закономірності розміщення та особливості будови органів дихального апарату. Вміти відрізняти окремі органи дихального апарату. Розуміти послідовність розміщення органів дихального апарату. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.</p>	<p>Здача лабораторної роботи. Здача колоквиуму. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Тема 2. Анатомічний склад і характеристика сечостатевого апарату. Будова чоловічих і жіночих статевих органів.</p>	2/4	<p>Знати особливості будови та послідовність розміщення органів сечовиділення. Знати особливості будови та послідовність розміщення органів розмноження чоловіків та жінок. Вміти відрізняти та характеризувати окремі органи сечовиділення. Вміти відрізняти та характеризувати окремі органи. Розуміти зв'язок між будовою, топографією та призначенням окремих органів сечовиділення. Розрізняти окремі органи сечовиділення (нирки). Розуміти зв'язок між будовою, топографією та призначенням окремих органів розмноження. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.</p>	<p>Здача лабораторної роботи. Здача колоквиумів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	0-100 балів
Модуль 6				
<p>Тема 1. Компоненти серцево-судинної системи людини: серце, артерії, вени, капіляри. Кола кровообігу. Будова серця та осердя.</p>	2/2	<p>Серцево-судинна система, systema cardiovasculare, складається з серця та системи трубок, якими циркулює рідина із спеціальними властивостями – кров або лімфа, що потрібно для постачання клітин організму необхідними поживними речовинами та киснем і для виведення</p>	<p>Здача лабораторної роботи. Здача колоквиуму. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	0-100 балів

		продуктів життєдіяльності, чим забезпечується гомеостаз організму. Вивчення її будови, філогенезу надасть можливість розуміти становлення її в організмі людини.		
Модуль 7				
Тема 1. Компоненти серцево-судинної системи ссавців: серце, артерії, вени, капіляри. Мікроциркуляція та мікроциркуляторне русло. Розвиток серця в онто- та філогенезі. Кола кровообігу дорослого організму та плода. Розвиток венозної системи.	2/2	Знати загальні закономірності будови серцево-судинної системи, будову серця та розміщення магістральних судин тулуба, шиї, голови, кінцівок і нутрощів. Вміти відрізнити основні судини організму. Розуміти загальні принципи кровопостачання органів, частин та ділянок тіла організму, склад та будову ендокринної системи. Уявляти загальну схему судинної системи та великого і малого кіл кровообігу дорослих людей та плодів, будову серця та закономірності галуження кровонесних і лімфатичних судин голови, тулуба і кінцівок. Розрізнити вени та артерії. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи. Здача колоквиуму. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Модуль 8				
Тема 1. Загальні принципи будови нервової системи. Розвиток нервової системи. Центральна нервова система. Закономірності ходу і розгалуження нервів.	2/2	Знати загальні закономірності будови та топографії спинного і головного мозку. Вміти відрізнити на трупі чи туші тварини нерви, артерії та вени. Розуміти закономірності галуження спинномозкових та черепних нервів. Уявляти схему будови головного і спинного мозку, центральної і периферичної нервової	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів

		системи та розуміти принцип їх діяльності і галуження спинномозкових та черепних нервів. Розрізняти відмінності будови та топографії соматичної і автономної нервової системи. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.		
Всього за 2 семестр			70	
Екзамен			30	
Всього за курс			100	

Розуміти зв'язок між будовою, топографією та призначенням окремих органів розмноження самців та самок.

Розрізняти окремі органи розмноження різних видів сільськогосподарських тварин.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	НАПРИКЛАД Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	НАПРИКЛАД Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	НАПРИКЛАД Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Знати частини та ділянки тіла сільськогосподарських тварин і птиці.

Розуміти загальні анатомічні терміни.